

Deštivé počasí zhoršilo kvalitu obilovin. Většina půjde do krmiv

25. 08. 2023

Tisková zpráva 25. 8. 2023 – Nevyzpytatelné počasí letos pořádně potrápilo zemědělce a bude mít vliv na úrodu obilovin. Přívalové deště znemožnily kombajnům vyjet do pole a promočily úrodu na některých místech republiky tak, že způsobily plísňe a klíčení. Nedostatek kvalitních obilovin z domácí produkce ale podle Agrární komory České republiky nehrozí.

Sklizeň obilovin a řepky sice v uplynulém týdnu zrychlila, ale přesto postupuje pomaleji než v loňském roce. Podle údajů Komoditní rady pro obiloviny a olejninu při Agrární komoře ČR je aktuálně sklizeno 99 procent ploch osetých obilovinami s odhadovaným výnosem 6 tun z jednoho hektaru. Úroda řepky je „pod střechou“ s očekávaným výnosem 3,4 tuny z hektaru. Důvodem pomalejšího průběhu žní oproti předešlému období byly vydatné deště na přelomu července a srpna prakticky na celém území Česka.

Jaro mělo studený a pozdní nástup, což se podepsalo na komplikovanějším a mnohdy i pozdějším založení a následném vzcházení porostů jařin a růstu ozimých plodin. Poté došlo v některých oblastech ke kombinaci vysokých teplot a zásadního nedostatku srážek, jejichž objem byl hluboko pod každoročním průměrem. Následně se zemědělci potýkali téměř na celém území se suchem a lokálně také s přívalovými dešti, které ale k vyrovnání srážkového deficitu nestačí. Tyto deště současně komplikovaly sklizeň obilovin a olejnin, protože polehlé porosty se obtížně sklízí.

„Zemědělci s oblibou říkají, že by muselo pršet rok a půl v kuse, aby se problémy se suchem vyřešily. Přes uvedené komplikace a regionální rozdíly očekáváme výnosově průměrný rok a nedostatek kvalitních obilovin z domácí produkce jednoznačně nehrozí. S hodnocením ale musíme až na úplný konec žní a je třeba poděkovat pěstitelům, s jakým odhodláním situaci v letošním roce zvládají,“ říká prezident Agrární komory České republiky Jan Doležal.

„Letošní úroda obilovin je dobrá, průměrný hektarový výnos téměř stejný jako v loňském roce. To že se žně trochu zpozdily, to neovlivníme. Počasí, větru ani dešti neporučíme. Co však ovlivnit můžeme, je to, jak pracujeme. Rád bych poděkoval zemědělcům za sklizeň, která sice není ještě ukončena, ale její větší část je už pod střechou. A nejen za ni, ale i za veškerou poctivou každodenní práci, kterou zemědělci odvádějí. Nesmírně si jí vážím a věřím, že se nám společně podaří zvládnout všechny výzvy, které na nás v příštích týdnech i letech čekají,“ sděluje ministr zemědělství Marek Výborný.

Problém však může představovat kvalita letošní úrody, kvůli které půjde podle odhadů Agrární komory ČR větší část objemu obilovin na výrobu krmných směsí pro hospodářská zvířata namísto zpracování potravin pro lidskou spotřebu. Zatímco v běžných letech je po žních na skladě přibližně 40 procent potravinářské pšenice vůči 60 procentům krmné, letos má poměr blíže k 30:70, v některých lokalitách dokonce 20:80. To společně s úbytkem stavů především prasat a drůbeže vytváří další tlak na pokles cen krmných obilovin, kterých je na evropském trhu momentálně velké množství.

K nejistotě pěstitelů plodin i chovatelů hospodářských zvířat přispívá dále pokles národních dotačních podpor v letošním roce i plánované škrtky v letech 2024 a 2025 místo toho, aby stát svým zemědělcům podle Agrární komory ČR a profesních svazů v této nejisté době naopak pomohl. Nízké výkupní ceny obilovin, které na českém trhu nemají daleko k roku 1989, jsou problémem v celé Evropě. Kvůli bezcelním dovozům produkce z Ukrajiny, která měla směřovat prostřednictvím takzvaných koridorů solidarity k odběratelům ve třetích zemích a skončila místo toho na evropském trhu, vznikají přebytky tlačící na pokles cen.

„Roční produkce Česka činí kolem 8 milionů tun obilovin, z čehož 5 milionů tun je určeno pro domácí spotřebu a 3 miliony tun směřují na export. K letošnímu červnu však zásoby obilovin na českém trhu vzrostly minimálně o 25 procent na 2 až 2,5 miliony tun obilovin, přičemž obvyklá zásoba je kolem milionu tun. Koncem července byly sýpky plnější oproti průměru přibližně o 500 tisíc tun oproti loňsku. Naše skladovací kapacity zajišťují prostor pro 9 milionů tun obilovin, z čehož zhruba polovina jsou sklady u prvovýrobců. Aktuální ceny jsou nízké, odbyt vážne a zemědělci, kteří potřebují peníze pro podzimní osev, musí prodávat za nízké ceny,“ uvádí předseda Komoditní rady pro obiloviny a olejniny při Agrární komoře České republiky Martin Volf.

Možností, jak zvýšit udržitelnost zemědělské produkce i její kvalitu, mohou být technologie precizního zemědělství, které jsou ostatně jedním z témat letošního 49. ročníku agrosalonu Země živitelka v Českých Budějovicích. Tyto technologie již využívá podle nedávného dotazníkového šetření Agrární komory ČR, kterého se zúčastnilo 147 podniků, již 47 procent oslovených.

„Precizní zemědělství je ukázkou pozitivního trendu ve vývoji českého zemědělství, který přispívá k šetrnějšímu zacházení se zemědělskou půdou, a tím i zachování jejích přirozených vlastností pro budoucí generace. Zemědělci stále častěji využívají metody precizního zemědělství, které pracují s technologiemi jako GPS, GIS, DPZ a senzory sledujícími odrazivost ve snaze zajistit maximum informací o stavu a vlastnostech konkrétních částí bloku zemědělské půdy a vitality plodin. Na základě toho pak na tomto pozemku hospodaří včetně cílené aplikace hnojiv či přípravků na ochranu a ošetřování rostlin,“ říká produktový a obchodní ředitel Agdata Lukáš Musil.

Kontakt pro média:

Agrární komora České republiky

tisková mluvčí Barbora Pánková

tiskove@akcr.cz, pankova@akcr.cz

tel. 721 306 431

Agrární komora České republiky

Sdružuje většinu podnikatelů v zemědělství, lesnictví a potravinářství. Prosazuje a obhájí oprávněné zájmy svých členů už třicet let. Její členové produkují přes 80 procent veškerých komodit a obhospodařují více než 1,4 milionu hektarů zemědělské půdy. AK ČR má téměř tři tisíce členů, což zahrnuje kolem tisíce soukromě hospodařících rolníků, a zbytek tvoří zemědělské organizace. V tomto počtu nejsou zahrnuti členové 32 profesních svazů, sdružení a unií, v nichž se příslušnost podnikatelů překrývá a které rovněž sdružuje AK ČR.